

A kollégiumokról

Elmondta Pignitzki György

Épületek és elhelyezés
Hazai viszonylatban közepes szinten áll, a SZOTE kollégiumai között az első helyet foglalja el a Semmelweis Kollégium. A felsőoktatási intézetek diakotthonai sorában is a legrosszabbakhoz tartozik a Hugonnai Vilma és a Jancsó Miklós Kollégium. Az utóbbit a nyáron tatarozták, a szobákat átfestették, biztosítottuk a higiénia alapvető feltételeit, — mondta Pignitzki György igazgató.

Az idegenforgalom hatása

Az utóbbi 5-6 évben a kollégiumok szerepet játszanak a Szabadtéri Játékokra érkező vendégek elhelyezésében, így a nyári tatarozási munkák elhanyagolódtak. Szinte a tanév végétől a szeptemberi kezdésig állandó teltséggel „üzemelünk” (a tanulószobában pl. 30 ágy állt). Az első esztendőben a többletbevétel nagy része az államé maradt. Az új rendelkezés biz-

tosított már bizonyos szá-
zalékot takarítóanyag vá-
sárlására, s a dolgozók fi-
zetésére.

Diákbizottságok és vezetés

Több éves tapasztalat alapján a különböző kollégiumokban egy-egy évfolyamot igyekszünk elhelyezni. A diákbizottságok vezető tagjai általában az évfolyamtitkárok, akik önként, szívesen végzik feladataikat, sokat tesznek az egyetemi ifjúság nevelése érdekében. A diákbizottságok szorosan felzártak a KISZ-bizottságok mellé — közös eredményük, hogy egybe forrtak a tanulmányi, KISZ- és kollégiumi csoportok.

Nagy jelentőségűnek tartom, hogy az OTE kollégiumai ifjúsági vezetői szinten is összefognak, s közös erővel dolgoznak. Az állami vezetés tekintetében egységet alkotnak a kollégiumok: a hibákat közösen próbáljuk kijavítani, az eredményeket pedig mindenütt meg akarjuk valósítani.

Perigeum és a Coma-5

A szeczeni műszaki főiskolások nagysikerű fellépése az auditoriumban

Tudományegyetemünk ének-karának és táncsoportjának egy korábbi látogatását vizsgálva érkezett Szegedre október 29-én a Szeczeni Műszaki Főiskola Alexander Fabianczyk és Bozena Stachowska vezette 31 tagú küldöttsége.

A delegációban — amely egy hetet töltött nálunk — helyet kapott a Pantomím Színház társulata és a „Coma-5” elnevezésű, ugyancsak főiskolásból, egyetemistákból verbuválódott jazz-szeptett.

November 30-án este az auditoriumban lépett először a szeczeni egyetemisták, főiskolások közönsége elé a két együttes. A két és fél órás műsor első részében a pantomimesek mutatták be „Perigeum” című s tizenkét jelenetből álló előadásukat, amelyet Jerzy Werner rendezett.

A „Harangosás” című s mintegy a publikumot közszentső prólogot jelképező bevezető jelenetben Andrzej Zubczewski nagyszerűen jelenítette meg a végtelen lépcsősoron fölkapaszkodó harangosót, bemutatva egyúttal a pantomim egyik nehéz mozgáselemét, a lépcsőn le és fölháradást. Sajátos, a pantomim mozgáselemeire épülő s hagyományosabb felfogású magán-számok és a mozdulatok nyelvére lefordított önálló cselekményű történetek váltakoztak a csaknem másfél órás előadásban. A francia mímus legnevesebb eredményeit: Marceau és Barrault virtuóz magán-számainak egy-egy ötletét világitotta fel az „Időjárás” című jelenet, amelyben feltűnt Zbigniew Papis csúszó, léptető mozgása, a „Sárgány”, a „Lódomtás” és az „Abiaktívog”. Groteszk nevetető humorával sajátosan eredeti produkció volt a „Csirke”, amit Krzysztof Koronowski kitűnően komédisztázott végig, talán kevésbé mozgáselemmel, de tökéletes pontosságúvá formált gesztusokkal.

A pantomim mozgáselemeit fölvonultató magán-számok mellett az előadásban hangsúlyozottan helyet kaptak az „irodalmi” pantomim-produkciók: filozófikus gondolatokat, egy-egy komikus, vagy tragikomikus konfliktust megjelenítő mozdulat-dramák. Kiemelkedett közülük az örök emberi küzdelmet, az emberi élet: célok, vágyak, sikerek és küzdelmek jelképes labirintusát megjelenítő s megrendítően szép „Labirintus” című feldolgozás, amelynek gondolatosságát és reménykedő humanizmusát a kitűnő ízléssel megválasztott és összeállított kísérőzene is jól kifejezte. A tragikomikus, ijesztő humoru „Vonat” című jelenet egy modern elbeszélés pantomimes feldolgozása, amelyben feltűnt a férfi-szereplők mellett Krystina Werner is, aki gesztusaival, karikírozó mozdulataival jól alkalmazkodott a jelenet alaphangulatához. Mély gondolatosságot hordozott a „Futószalag” című életkép s az egymással összezárt két ember élet-hálál-harcát megjelenítő „Cella” című jelenet. E komorabb s gondolatokban mélyebb jelenetek mellett helyet nyert a műsorban olyan burleszk-szerű, bohókás feldolgozás is, mint a „Műtét”, amiben a már említett Koronowski kacagattatta meg a nézőteret kitűnő komédiázásával, valamint a műsort befejező „Nézőtér” című s egy mozi-előadás közönségének különféle típusait mintegy som-

bostüre tűzötteen bemutató jelenet, amelyben különösen az „alvó nézőt” jellemző Wacław Kozikowski fanyar ironiája tetszett.

Szándékosan hagytam a végére két jelenetet: az „Integráció” és a „Vírusok” című feldolgozásokat. E kétből, úgy érzem, mindenk előtt a mimikus megjelenítés jogossága-célja vitatható s ez a témából adódó bemutathatatlanság tette nehezen megfoghatóvá, megérthetővé mindkét produkciót. Sem a gépkatászkész el emberteledett mechanikáját jelképező ritmikus torna, sem az egysejtűeknek a véráramban nyirokrendszerben művelt csinytevéseit kifejezni hivatott kigyózás és hajladozás nem tudott racionális, tudatosan felfogott élménnyé válni. Önmagukért valóvá, öncélúvá váltak így mind a szereplő mimesek mozdulatai, mind pedig a különben modern hangvételi kísérőzene. Leo Jarzembowski munkája, amely egészében igen stílusos és az egyes jelenetek hangulatához, érzelmvilágához kiválóan alkalmazott volt.

Lehet vitatkozni a szeczeni Pantomím Színházának bemutatóján, s külön-külön az egyes jeleneteket is. Egy azonban kétségtelen! Maga a produkció érett, kidolgozott munka s egyetemista amatőrök részéről rendkívüli — s tegyük hozzá önkritikusan, hogy a mi színvonalunknál összehasonlíthatatlanul jobban megvalósított — igényes teljesítmény volt. Nemcsak a már néven említett szereplők, hanem az együttes többi tagjai: Jeanette Rubin, Renata Janocka, Zygmund Zdanowicz és Grzegorz Lipka is képesek, tehetséges mimesek, a többiek mögött a pozanos

akikre a mostaninál igényesebb, magasabb színvonalú produkciókban is nyugodtan építhet a társulat művészeti vezetője, Jerzy Kubicki.

A Pantomím Színháznak — mint ezt a művészeti vezető és alapító tag Kubicki-től megtudtuk — a „Perigeum” volt a hetedik önálló bemutatója. A társulat különben 1960-ban alakult, s az első két év bizonytalan próbálkozásai, kísérletei után találta meg útját, önálló, egyéni hangját a műfajon belül. Hogy jó ez az út, azt a sikerek bizonyítják. A Lille-i, Nancy-i és stockholmi egyetemista és főiskolások színjátszó fesztiválokra nyert több díjat az együttes, amely az ifjúsági szervezet és a szeczeni motorkerékpárgyár anyagi támogatásával készül fel újabb és újabb erőpróbákra.

A nagy sikerű est műsorának második részében több mint egy órán át szolgáltatott igényes, stílusos dzsesszmuzsikát a hálás közönségnek a „Coma-5” szeptett. A new-orleans-i stílus, a dixieland és a cool-zene vonásait ötvöző, egyéni hangszerelek, ritmusos, hangelatos együttzenés és a pazar szólo-rögtönzések méltán váltották ki a dzsesszrajongók lelkes tapsát. Különösképp a zenekar vezetőjének a klarinéton játszó Leszek Haliknak virtuóz játéka tűnt fel, aki valóban mestere a hangszerének. Nem kevésbé képzett, jó zeneész Robert Rutkowski piszkonosként s még inkább zongoristaként. A kísérő hangszerek közül a benjo hangjára figyeltünk fel leginkább s ez a hangszerrel nagyszerűen bánó Henryk Stepanski érdeme. De nem maradt el a többiek mögött a pozanos

Janusz Mieszek, a bögös Tadeusz Kozubal és a dobos Jan Wierzbító sem. A dübörgő tapsvihar, mely nem egyszer a számok közben is feltört, kicsit talán zavarva is az együttes játékát, végül is kitűnő zenét, színvonalas produkciót jutalmazott, s mind az október 30-i bemutatón, mint a november 2-i és 3-i előadások lelkes — legutóbb talán túlságosan is lelkes — közönsége egy szép és maradandó élményt jelentett az auditoriumból. A lengyel-magyar barátság, a szeczeni és a szeczeni egyetemisták bontakozó testvéri kapcsolata tovább mélyült, gazdagodott e találkozás során. S akkor, amikor saját eredményeink és lehetőségeink szerény voltának ismeretében olykor megsajduló szívvél figyeltük az előadást, arra kellett gondolnunk, hogy a szeczeniek tudása, sikeres bennünket is kötelez a magasabb színvonal elérésére.

Ismerve a Szegedi Egyetemi Színpad terveit, együttesének képességeit, a tehetőséget illetően talán nincs ok szegyenkezésre és aggodalomra. De a lehetőségek felkutatás és kihasználását illetően bizony van mit tanulnunk lengyel barátainktól. Erről győződött meg mind az, amit a JATE KISZ VB. fogadásán a küldöttség vezetője, Fabianczyk elmondott a szeczeni egyetemisták és főiskolások kulturális tevékenységéről, s a szónoklatnál, a szavaknál sokkal hatásosabban ez a szeczeni bemutatkozás: a Coma-5 és a Perigeum.

Papp Lajos

Mi az? Mire jó az? MB

A Természettudományi Karon már évek óta működik egy műszerbizottság. Az idei tanévben dr. Szabó Zoltán akadémikus, az egyetem rektora kiterjesztette ezt a kezdeményezést mindhárom karra, s ezzel létrejött az Egyetemi Műszerbizottság. Elnöke dr. Grassel Gyula egyetemi tanár, a TTK dékán-helyettese, s állandó tagjai: dr. Dombi József, dr. Kiss László adjunktusok, valamint dr. Zsoldos Ferenc tudományos munkatárs — a különböző szaktudományokat: a fizikát, kémiát és biológiát képviselik. A bizottság tervezetéből idézünk: „A bizottság elsődleges feladata az egyetemi műszer-és gépbeszerzések koordinálása az oktatási és kutatási érdekek, valamint a takaré-

kossági előírások figyelembe vételével, illetve összegegyeztetésével. Feladata továbbá az intézetek közötti együttműködés elősegítése.” Az idézetből világosan kitűnik, hogy az MB kettős funkciót tölt be. Egyrészt áttekinti az egyes egyetemi intézetek igényeit, felméri műszerkészletüket, javaslatokat tesz a műszerbeszerzési keretek felosztására — tehát gazdasági munkát végez. Ennek során már elkészítettek egy leltárt — az úgynevezett műszerkataszter — a számításba jövő egyetemi használatban levő műszerekről. Az MB másik funkciója ugyanis éppen ezzel kapcsolatban az, hogy így az egyes tanszének számára szakmailag szorosabb együttműködési lehetőségeket terem-

ságos viszony a szülők-gyermekek között. Szóvalhosszunk meg gyors egymásutánban három értelmiségi származású fiatal!

„Nem érzem, hogy többet tudok.”

„Szép is lenne, ha éreztetném, főleg ha nem is vagyok műveltebb.”

Es mit irnak a többiek?
„Az általuk felvetett problémához nem szívesen fordulunk, általában közhelyeket fecseggve szölok hozzá, hanem legújabb, legalapabb ismereteim szerint, de nem oktató vagyok a családban, hanem beszélgető partner.”

„Szeretném átadni műveltségem egy részét nekik is.”

„Soha sem éreztetem velük. Degtöbb esetben csak a körülmények miatt nem tehetek szert úgynevezett magasabb műveltségre. Szüleimnél speciális helyzet áll fenn. Annak ellenére, hogy csak elemi iskolai végzettségűek, műveltségi színvonaluk sokkal magasabb az állandó anyagi küszködés közepette megtartották érdeklődésüket sok más iránt is. Sok könyvük van, sokat olvasnak. És ezt csodálom bennük a legjobban. Nem tudom képes lenné-e erre hasonló esetben?”

Náluk az kelt visszatasztást, hogy 14 éveseknek nézik őket, míg a munkásparaszt származásúaknál a szellemi színvonalkülönbség rombol.

Politika, műveltség és az anyagiak

Az értelmiségiek ismerik az elidegenedés fogalmát, habár nem minden családban jelentkezik. De mást ismernek benne, az elkülönülést. Az elkülönülés mozzanata megtalálható az elidegenedés tartalmában, de nem azonos vele. Szükséges a műveltségi és a politikai tartalmú elidegenedés, illetve elkülönülés szétválasztása. Az értelmiségi szárm-

azásúaknál a politikai tartalmú elidegenedés az elsődleges, a műveltségi tartalmú elkülönülés a másodlagos, a munkásparaszt származású fiataloknál viszont a műveltségi tartalmú elidegenedés az elsődleges és a politikai tartalmú elkülönülés a másodlagos jellegű.

A válaszokból leszűrhető:
1. Nem éreztethetem műveltségemet, mert szüleim műveltebbek.

2. Éreztetem finoman, szinte észrevétlenül, segítsem őket. (A korábbi fogalmazásokban a segíteni szó helyett nevelni, illetve tanítani volt, de egy-egy ember, aki olvasta ezeket, felháborodással fogadta: — őket, a szülőket taknyosok tanítják, sőt neveljék? Akkor miért nem mindjárt megneveljük. — Nem is jártak messze az igazságtól.)

Sokszor el kell marasztalnunk a szülőket. Jórésztük beéri azzal a sztereotíp mondatfával, — nem volt lehetőségem, s egy új, jobb korban semmit sem tesznek lemaradásuk pótlására.

Tudom, hogy a kemény napi munka mellett nehéz ezt elkezdni, még nehezebb folytatni, de lépten-nyomon láthatjuk és tapasztalhatjuk, milyen sokan és milyen eredményesen járják ezt az egyedüli helyes utat.

Ha az ember városnézés közben a tetőket is nézi, megfigyelheti a sok TV-antennát. A televízió egyszerű, sokszor rosszul kereső emberek kizárólagos szórakozási, tanulási lehetősége, de saját szememmel láttam nem is egyszer, nem is egy helyen lakást a nagyváros kellenős közepén, amelyben petróleumlámpa égett — a villanyvezeték tíz méternyire —, vaságy, láda, fogasként falbavert szögek. E családok több tagja keres; jó közepes életszínvonalon élhetnek!

(Folytatás köv.)
Hízó László

Műtét — bohókás mozdulatok, groteszk komédiázás, a nézőtér harsány nevetése kísértette az együttesnek ezt a mimes burleszkját.

Szilágyi Mózes felv. s akinek szintén nagy sikere volt, a „Coma-5” dzsessz-szeptett.